

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Development of Learning Achievement by Using Demonstration Method on al-Fiqh Subject for Primary School Students, Year 1

ซารีนา อาแว¹Sarina Awae¹

(Received: February 15, 2020; Revised: April 05, 2020; Accepted: June 11, 2020)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยทำการศึกษาจากผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนนักเรียน 20 คน โรงเรียนบ้านโคก อำเภोजะเอย์ จังหวัดนราธิวาส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนสาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการสาธิต ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.86/83.83 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก เท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.25 S.D. = 0.20)

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต อัลฟิกฮ์ นักเรียน

ABSTRACT

This research aimed 1) to develop and find out the efficiency of the teaching plan of al-fiqh by using the demonstration teaching activities in primary school year 1 according to

¹ สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹ Islamic Studies Program, Yala Rajabhat University

efficiency criterion of 80/80 and 2) to compare learning achievement of the students by using demonstration teaching activities in primary school, year 1, between before and after instruction 3) to evaluate the students satisfaction toward learning activities using demonstration in primary school, year 1. The sample group was 20 students in the first semester, academic year 2018, Ban Khok School Chok-i-rong Narathiwat. The instruments used in this research study were 1) teaching plans using demonstration, 2) before and after learning test in al-Fiqh learning 3) questionnaire of satisfaction toward learning by using demonstration learning activities. Data was analyzed using x mean, standard deviation (S.D.), grading rubric, and t-test. The findings were as follows; 1) The efficiency of the teaching plans using demonstration in al-Fiqh learning for primary school year 1 students was 80.86/83.83 which was higher than 80/80 criteria required. 2) Students achievement by using demonstration for primary school students, year 1 after learning was higher than before learning statistical significance at 0.05 and 3) The satisfaction of student toward learning activities using demonstration in al-Fiqh learning was in high level ($\bar{x}=4.25$ S.D = 0.20)

Keyword : Achievement by Using Demonstration Method, al-Fiqh, Students

บทนำ

การศึกษาต้องมุ่งพัฒนาและเพิ่มพูนองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนมุ่งสร้างปัญญาและคุณลักษณะของชีวิต เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตเพื่อตนเอง พึ่งพาตนเองได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ และมีส่วนสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวม (ทิศนา แคมณี, 2551) ครูผู้สอนต้องจัดการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ต้องเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ช่วยเหลือและถ่ายทอดความรู้ แนะนำสื่อ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น การศึกษาในอิสลามถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมวลมนุษยชาติ โดยเฉพาะการศึกษาอัลกุรอานและอัลหะดีษที่สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร อิสลามศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีความศรัทธามั่นต่ออัลลอฮ์ ซุบฮานาฮูวา ตาอาลา มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างนบีมุฮัมมัด คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะลัลลัม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกที่ดี เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม ก่อให้เกิดสันติสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้อัลฟิควะฮ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ เห็นคุณค่า และปฏิบัติตามกฎ หลักการ บทบัญญัติอิสลามเกี่ยวกับอบิดาต มูอามะลาต มุนากาฮาต และญินาฮฺยาต เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ศาสนกิจและการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข เมื่อผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจกับสิ่งเหล่านั้นแล้ว ทำให้ผู้เรียนสามารถนำหลักคำสอนต่างๆ ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังมีความศรัทธา ต่ออัลลอฮ์ ซุบฮานาฮูวาตาอาลา และปฏิบัติตามแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด คือลัลลลอฮุอะลยฮิวะลัลลัม

ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักของอิสลาม ครูผู้สอนรายวิชาอัลฟิควะฮ์ ไม่ควรถ่ายทอดความรู้ใช้วิธีการบรรยายหรืออธิบายเพียงอย่างเดียว เพราะทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจและเบี่ยงเบนในการเรียน แต่ครูจะต้องเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ที่สำคัญกระบวนการเรียนการสอนของครูที่ยังคงประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคนิคการสอนหรือสื่อต่าง ๆ ที่ต้องสอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

สำหรับโรงเรียนบ้านโคกใต้ตระหนักในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงได้ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎ หลักการ บทบัญญัติอิสลาม เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นจะต้องมีจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย ซึ่งการจัดกิจกรรมในรายวิชาดังกล่าว จะเกิดผลดีนั้น ผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และนำเสนอ เทคนิคต่าง ๆ และรูปแบบการสอนมาใช้ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและบรรลุถึงเป้าหมายได้ ทองคุณ หงส์พันธ์ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า “ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจะต้องให้สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งในการสอนนั้นเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกใช้วิธีการสอนหรือรูปแบบต่างๆ ที่ดีที่สุด และมีทักษะในการสอนหลาย ๆ วิธีเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดและบรรลุวัตถุประสงค์ให้ได้มากที่สุด”

จากสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาอัลฟิควะฮ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เรียนยังต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยได้ทดสอบความรู้ความเข้าใจและสังเกตจากการปฏิบัติในชีวิตประจำวันเบื้องต้นกับนักเรียน จะเห็นได้ว่า มีนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้อัลฟิควะฮ์ อีกทั้งยังปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหลักการและขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระอัลฟิควะฮ์อยู่ในระดับที่ต่ำ วัชระ อาเจริญ (2557) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้งานมัลติมีเตอร์แบบเสริมโดยการสอนแบบสาธิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโดยใช้วิธีการสาธิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ บริบูรณ์ (2558) พบว่า การใช้เทคนิคการสอนแบบสาธิต เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันในการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความก้าวหน้าทางการเรียนทั้งชั้นเรียนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.70) นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุดต่อเทคนิคการสอนแบบสาธิต (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54) และการวิจัยของ ธิปอง กัลป์ติวานิชย์ (2555) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการจัดการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต มีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นที่ต้องแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้เลือกวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพราะเห็นว่าเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเกิดทักษะในการปฏิบัติมากที่สุด เนื่องจากผู้สอนสอนด้วยวิธีการสาธิตหรือกระทำให้ผู้เรียนดูเป็นตัวอย่างเพื่อทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับ สมภพ สุวรรณรัฐ (2561) กล่าวว่า “การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน เพื่อเกิดการเรียนรู้และปฏิบัติได้ด้วยตนเอง”

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต ช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ พอใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งยังสามารถทำให้ผู้เรียนปฏิบัติตามได้อีกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตวิจัย

1.1 ด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนบ้านโคก อำเภोजะเจียง จังหวัดนราธิวาส จำนวน 43 คน 2 ห้องเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก อำเภोजะเจียง จังหวัดนราธิวาส นักเรียน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษาปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มปี พ.ศ. 2551 โดยมี 2 เรื่อง คือนะฎิส (สิ่งสกปรก) วุกูฮ์ (การอาบน้ำละหมาด)

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในส่วนของตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและได้ทดลองใช้เครื่องมือก่อนนำไปเก็บข้อมูลในสนามวิจัยจริง ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 3 ชนิด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ และแบบสอบถามความพึงพอใจ

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตสาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แผน รวม 10 ชั่วโมง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความหมายและประเภทของนะญิส
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องนะญิสมุคอฟฟะฟะห์
3. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องนะญิสมุตะวัชชีเตาะห์
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องนะญิสมุฆอลละเซาะห์
5. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องความหมายและความสำคัญของวุฎู
6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องวิธีการทำวุฎู

2.2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ มี 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 ข้อ

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 วิธีการสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้าง

3.1.2 ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาระอัลฟิกฮ์

3.1.3 ศึกษาแนวทางการจัดทำ และองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

3.1.4 ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สาระอัลฟิกฮ์ โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้

3.1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สาระอัลฟิกฮ์ ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบไว้ จำนวน 6 แผน ซึ่งรวมระยะเวลาในการสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมง

3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบข้อบกพร่องของแผนก่อน แล้วนำไปแก้ไขต่อไป

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์ (IOC) แล้วนำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าข้อคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์

3.1.8 แก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับ 3 กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่มเสมือน กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 15 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ

3.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทดลองใช้แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจสาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นแต่ละแผน

3.2.2 วิเคราะห์มาตรฐาน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัยแบบเลือกตอบ มี 3 ตัวเลือก

3.2.4 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อพิจารณาเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.5 แก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.7 นำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.8 นำแบบทดสอบที่ได้แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคก อำเภอลำดวน จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3 จำนวน 15 คน

3.2.9 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบเป็นรายข้อ พบว่า ข้อทดสอบมีระดับความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20-0.80 มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00

3.2.10 คัดเลือกข้อสอบที่เข้าเกณฑ์มีระดับความยากง่าย (p) ที่ใช้ได้อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นข้อสอบที่เกณฑ์ใช้ได้ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ของทุกแผนการจัดการเรียนรู้

3.2.11 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบที่ทำการคัดเลือกไว้แล้ว โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น หรือ K-R20 ซึ่งควรมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าแบบทดสอบทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 สามารถนำไปใช้ได้

3.2.12 นำแบบทดสอบที่ตรวจสอบแล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ มีวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนและ
แนวทางการสร้างแบบประเมินที่ถูกต้อง

3.3.2 กำหนดขอบข่ายคุณลักษณะที่ต้องการวัดในด้านความคิดเห็น ความรู้สึกและ
ลักษณะของกระบวนการเรียนการสอนแบบสาธิต

3.3.3 ร่างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

3.3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ
ความถูกต้องและความเหมาะสม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.5 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่ผ่านการปรับปรุงแล้วเสนอให้
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.3.6 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียบร้อยแล้วมาพิมพ์ฉบับสมบูรณ์
และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนด้วยแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ แล้วรวบรวมคะแนนไว้เป็น
คะแนนก่อนเรียนเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

4.2 ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 แผน ในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2561

4.3 ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนด้วยแบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบ
ก่อนเรียน

4.4 ให้นักเรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้การสอนโดยใช้แผนผู้วิจัย
สร้างขึ้น

4.5 นำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการหาคุณภาพของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระอัลฟีกฮุ
จำนวน 6 แผน ตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละของคะแนนก่อนเรียนและคะแนนจากการทำ
แบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานและค่า t-test โดยใช้ (t-test แบบ dependent samples) แล้วมาแปลความหมายที่ตั้งไว้

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตในการ
พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วมาแปลความหมายที่ตั้งไว้

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก ตามเกณฑ์ 80/80

คะแนนสอบ	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_1)	ประสิทธิภาพ กระบวนการ (E_2)	เกณฑ์การประเมิน
ค่าเฉลี่ยระหว่างเรียน	80.86	-	80
ค่าเฉลี่ยหลังเรียน	-	83.83	80

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทดสอบระหว่างเรียน (E_1) มีค่าเท่ากับ 80.86 และคะแนนเฉลี่ยร้อยละของคะแนนทดสอบหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 83.83 แสดงว่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก มีค่าเท่ากับ 80.86/83.83 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 แล้วปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคกที่สร้างขึ้นมานั้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน สาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก ที่ได้จัดการเรียนรู้ ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนสาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	20	30	16.50	4.850	6.483*
หลังเรียน	20	30	25.15	3.031	

P < 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนก่อนเรียน สาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 16.50 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.15 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า t = 6.483

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ สาระอัลฟิกฮ์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโคก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหามีความน่าสนใจและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.90	0.44	มาก
2. บรรยากาศในห้องเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.10	0.71	มาก
3. นักเรียนชอบเรียนวิชาอัลฟิกฮ์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต	4.10	0.44	มาก
4. บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานตนเองและเพื่อนร่วมห้อง	4.10	0.55	มาก
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.25	0.63	มาก
6. กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติด้วยตัวเอง	4.25	0.63	มาก

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
7. การจัดการเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.45	0.60	มาก
8. การจัดการเรียนการสอนช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.45	0.51	มาก
9. สื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.30	0.47	มาก
10. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติที่ถูกต้อง	4.55	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.25	0.20	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$ และ S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติที่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$ และ S.D. = 0.51) รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ($\bar{X} = 4.45$ และ S.D. = 0.60) และสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.30$ และ S.D. = 0.47) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 พบว่า คะแนนสอบระหว่างใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์มีค่าเป็นร้อยละ 80.86 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนมีค่าเป็นร้อยละ 83.83 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิคุฮ์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.86/83.83 เนื่องจากผู้สอนได้สร้างและพัฒนาโดยมีจำนวน 6 แผน แต่ละแผนมีองค์ประกอบดังนี้ 1. มาตรฐานการเรียนรู้ 2. ตัวชี้วัด 3. สาระสำคัญ 4. จุดประสงค์การเรียนรู้ 5. สาระการเรียนรู้ 6. สมรรถนะที่สำคัญ 7. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8. กิจกรรมการเรียนรู้ 9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 10. ภาระงาน / ชิ้นงาน 11. การวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2553) อย่างเป็นระบบ สุววิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสาธิตเป็นวิธีจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็ว โดยได้เห็นขั้นตอนต่าง ๆ จากการแสดงหรือปฏิบัติจริงให้ดูและสามารถปฏิบัติตามได้ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบสาธิต คือ เรื่องหรือสิ่งที่จะสาธิต การสาธิต และผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากการสาธิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัสฎุมิ จาระธรรม (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้การใช้วิธีสอนแบบสาธิต

รายวิชาการทดลองเครื่องกล ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนแบบสาธิตสำหรับรายวิชาการทดลองเครื่องกล ให้ผลประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 แสดงว่าวิธีการสอนแบบสาธิตมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้อัลฟิควิโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสาธิต เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีอีกรูปแบบหนึ่งและมีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสาธิต เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจนดังที่ ชนาธิป พรกุล (2551) กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนด้วยวิธีการสาธิต ดังนี้ 1. เตรียมการ ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเพียงพอที่จะเข้าใจ และให้คำแนะนำในการสังเกตการสาธิต 2. ทำการสาธิต ผู้สาธิตอาจเป็นผู้สอนหรือวิทยากร 3. สรุปการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนรายงานสิ่งที่สังเกต 4. ประเมินผลการเรียนรู้ โดยสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างทำการสาธิต ซักถามผู้เรียน หรือมอบหมายงานให้ทำ เช่น ให้ปฏิบัติจริง นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต เป็นการสอนเพื่อแสดงให้ผู้เรียนเห็นถึงขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถปฏิบัติตามได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ บริบูรณ์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสาธิต เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบสาธิต เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน ปี การศึกษา 2557 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ค่าเฉลี่ยแตกต่างกันในการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความก้าวหน้าทางการเรียนทั้งชั้นเรียนอยู่ในระดับสูง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่สูงขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิควิ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น มีความกระตือรือร้น สนุกสนาน ไม่เบื่อ อีกทั้งยังสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องตามที่ผู้สอนได้สอนไว้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิปอง กัลป์ติวาณิชย์ (2555) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องผลการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการ

เรียนโดยการจัดการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนโดยการจัดการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิต เพื่อการฝึกทักษะ เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว วิชาคอมพิวเตอร์กราฟิกมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยระหว่างเรียนเท่ากับ 80.86 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 83.83
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระการเรียนรู้อัลฟิฆะ หลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนอัลฟิฆะ หลังการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตทำให้นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติที่ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การจัดการเรียนการสอนทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย และสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในการเรียนรู้ของนักเรียน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิฆะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมาก ดังนั้นผู้สอนสามารถนำการวิจัยไปใช้ในสาระการเรียนรู้อัลฟิฆะต่อไป
2. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อัลฟิฆะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติในชีวิตจริงได้
3. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้อัลฟิฆะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นได้
4. ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์การเรียน ตลอดจนเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้พร้อม
5. ครูผู้สอนควรชี้แนะหรืออธิบายเพิ่มเติมในเนื้อหาบางส่วนที่นักเรียนยังเข้าใจไม่ชัดเจน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาอัลฟิกฮ์โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตที่มีประสิทธิภาพ โดยเลือกเนื้อหาที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้เรื่องอื่นในวิชาอื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิต สาระการเรียนรู้อัลฟิกฮ์กับกลุ่มเป้าหมายหลาย ๆ กลุ่ม
3. ควรมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่เน้นการปฏิบัติจริงในทุก ๆ ระดับชั้น

รายการอ้างอิง

- กมลทิพย์ บริบูรณ์. (2558). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสาธิต เรื่อง อัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ*, 34(13), 1996-2005.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนาธิป พรกุล. (2551). *การออกแบบการสอน การบูรณาการ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐภูมิ จาระธรรม. (2558). *การศึกษาผลการเรียนรู้การใช้วิธีสอนแบบสาธิต รายวิชางานทดลองเครื่องกล นักศึกษาแผนกวิชาช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร*. งานวิจัยครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์วิทยาลัยเทคโนโลยีเมโทร.
- ทองคุณ หงษ์พันธุ์. (2542). *สอนดีต้องมีหลัก : บัญญัติ 20 ประการของการสอน*. กรุงเทพฯ : แสงสว่างการพิมพ์.
- ทิตนา แซมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิปอง กัลลิตาณิชย์. (2555). *ผลการเรียนแบบผสมผสานด้วยวิธีการสอนแบบสาธิตเพื่อการฝึกทักษะปฏิบัติวิชา คอมพิวเตอร์กราฟิก เรื่องการสร้างภาพเคลื่อนไหว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย*. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชร อ่าเจริญ. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การใช้งานมัลติมีเดียแบบเข้ม โดยการสอนแบบสาธิต*. งานวิจัยชั้นเรียน แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพวิเศษชัยชาญ.
- สมภพ สุวรรณรัฐ. (2561). *หลักและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญตามรูปแบบ CIPPA*. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). *19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.